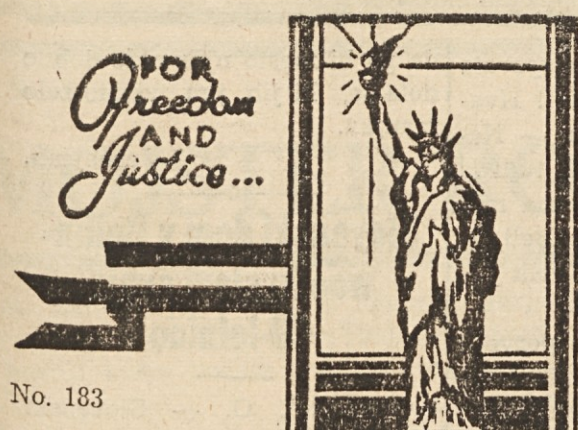

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, SEPTEMBER 23, 1959

STEV. LVIII.—VOL. LVIII.

Bohlen postal posebni svetloalec Herterja

Charles Bohlen, dosedani poslanik na Filipinih, je bil imenovan za posebnega svetloalec državnega tajnika za sovjetske zadeve.

WASHINGTON, D. C. — Charles E. Bohlen se je že v mladih letih posvetil študiju Rusije in delal potem na tem področju vse do maja 1957, ko je bil odpoklican iz Moskve kot ameriški poslanik in poslan v Manilo. Bohlen je eden najboljših poznavalcev Sovjetske zveze in njenih političnih načrtov v Združenih državah.

Da ga želi imeti Herter za svojega posebnega svetloalec, je bilo znano že dalj časa. Imenovanju sta se upirala pred vsem sen. Styles Bridges, vodja rep. političnega odbora Senata, in sen. Dirksen, vodja republikan. del demokratov zamerijo Bohlen, ker je branil javno jaltški sporazum češ, da ta sam na sebi ni slab. To je postal šele tedaj, ko se Sovjetija ni marala več držati njegovih določil. Bohlen je bil glavni Rooseveltov tolmač pri razgovorih v Jalti.

Predsednik ga je imenoval za poslanika v Moskvi kmalu potem, ko je prevzel svoje mesto l. 1953. Tam je ostal do spomladi 1957, ko je bil imenovan za poslanika v Manili na Filipinih. V zadnjem času je bilo sluhati, da pojde skoro v pokoj, ker da mu v Manili ni posebno všeč. Sedaj je imenovan na eno glavnih mest v državnem tajništvu.

Železniške družbe predložile znižanje plač

CHICAGO, Ill. — Med tem ko se unije uslužbencev in delavstva železniških družb potegujejo za povišanje plač, so te predložile njihovo znižanje češ, da so plače delavstva in uslužbencev železniških družb sorazmerno bolj porasle v zadnjih letih kot plače drugega delavstva.

Po podatkih železniških družb so plače njihovih uslužbencev in delavcev od l. 1953 porasle za 31 odstotkov, med tem ko so cene porasle samo za 7 odstotkov. Voditelji železničarjev so zahtevali povprečno povišanje plač za 25c na uro, kar je po njihovem mnenju "skromno."

Državno tajništvo doseglo starost 170 let!

WASHINGTON, D. C. — Prvi naš predsednik Washington je podpisal 15. septembra 1789 odlok, ki ustanavlja državno tajništvo, prvi tajnik Thomas Jefferson ga je pa začel organizirati s petimi uradniki!

Sedanji njegov naslednik Herter ima pod seboj okoli 7,000 uradnikov v deželi in okoli 15,000 po vsem svetu. Herter je opozoril na to obletnico vse svoje uradnike s posebno okrožnico.

Vremenski prerok pravi:

Oblačno in toplo, verjetnost dežja. Najvišja temperatura 85, najnižja 65. Jutri hladneje.

Truman hvali svojega prednika W. Wilsona

NEW YORK, N. Y. — Dne 26. septembra 1919 se je pokojni predsednik Wilson zrušil pod prevelikimi napori v Pueblo, Colo., in se od takrat dalje njegovo zdravje ni nikoli dobro popravilo. Wilson je bil takrat ravno na veliki kampanji po vsej Ameriki, ki je v njej hotel Amerikancem prodati idejo o Zvezi narodov. V Pueblo je imel 21. in tudi zadnji govor o tem predmetu. Kot je znano, mu Amerika ni hotela slediti, napravila je napako, ki jo je plačala z udeležbo v drugi svetovni vojni.

ABC televizija je v spomin 40-letnice sestavila poseben program, ki je bil njegova glavna točka govor bivšega predsednika Trumana.

Truman je dejal, da je bila Wilsonova ideja zdrava in pravilna, toda Wilson je bil samo moč idej ne pa politik, ki bi se znal dosti močno uveljaviti. Truman je pri tej priliki tudi zagovarjal sedanje Združene narode, dasiravno so mu dobro znane vse pomanjkljivosti te mednarodne organizacije. Kdor želi svetovni mir, mora dati svetovni javnosti tudi priliko, da nemoteno in svobodno obravnava vsa vprašanja, ki so v zvezi z njim. In taka prilika je mogoča edinole v organizaciji kot so ZN.

Obraz čednejši!

Hruščev obsodil nastop v Hollywoodu kot "nemoralen."

SAN FRANCISCO, Calif. — Naj kdo misli o Nikiti Hruščevu, kar hoče, vsekakor je filmskim mogotcem povedal dobro, ko je označil plesni nastop skupine deklet, ki so ga pokazali njemu in njegovemu spremstvu za "nemoralen."

Komunistični oblastnik je o plesu iz filma "Can-can," ki ga snemajo prav sedaj in so ga pokazali tudi njemu, dejal, da je nemoralen in da more biti vseč samo ljudem, ki so se že vsega najedli. Po njegovem je človeški obraz še vedno lepši od njegove zadnjice.

Plesna skupina deklet je kazala ples, ki je bil v navadi v francoskih zabaviščih okoli l. 1895. Kazale so gledalcem v prilegajoč se črtno oblečene spodnje dele svojih teles s tem, da so dvignile visoko enkrat sprednji enkrat zadnji del svojih širokih kril.

Država Ohio zopet na zdravih finančnih nogah

COLUMBUS, O. — Ko se je začelo sedanje proračunsko leto države l. julija, je bila vlada zadolžena za 13 milijonov. Ko je zakonodajna odobrila povišanje davkov, kot jih je vlada predložila, so začeli dohodki naraščati in s koncem julija se je dolg zmanjšal na \$3,152,000. Ob koncu avgusta je imela država v svojih blagajni še \$6,239,000 prebitka.

Po poročilu finančnega direktorja J. Maloona prinašajo nekatere davčine manj, kot je bilo predvideno, druge pa zopet več. To velja zlasti za prodajni davek. Tudi izdatki niso popolnoma v skladu s predvidenim načrtom. Na splošno sodi finančni direktor, da je finančno stanje države zdravo in da bo ob koncu proračunskega leta vlada lahko krila z rednimi dohodki vse redne izdatke.

Tito se zopet začel oglašati v javnosti

Tito pozdravlja obisk Hruščeva v Združenih državah, nastopa zopet ostreje proti rdečemu bloku, pa podpira predlog Hruščeva za razorožitev.

NIŠKIČ, Črna gora. — Tito se je po dolgih trimesečnih počitnicah pojavil na velikem shodu v Nikšiću. Nikšić je postal znan po svoji veliki jeklarni, ki so jo komunisti začeli postavljati takoj po vojni in še danes ne dokončali. Menda spada jeklarna med večje polomije titovskih gospodarskih podvigov.

Tito se je v svojem govoru pečal največ z zunanjo politiko. Pozdravil je obisk Hruščeva v Ameriki in izrazil upanje, da se bo iz njega rodilo kaj pametnega. Pristavil pa je, da morata Eisenhower in Hruščev vpoštevati interese vseh držav in ne samo ameriških in ruskih, in da morajo biti končni sklepi potrjeni od vseh zainteresiranih držav. Hruščev mu te pobožne želje gotovo ne bo uslišal.

Tito je dalje postal zelo bojevit v odnosih do komunističnega "bloka," kar je izzvalo nekaj senzacije. Odnosi med Jugoslavijo in ruskim "Blokem" so bili zadnje mesece nekam umirjeni, ni bilo večjih napadov ne z ene ne z druge strani, vladalo je neke vrste zatišje. Zakaj ga je sedaj Tito pretrgal? Morda radi tega, ker Nikšić ni daleč od Albanije in je bila zadnje tedne Albanija edini sosed, ki je nadaljeval "hladno vojno" z Beogradom. Morda pa tudi radi tega, ker so v Beogradu uvideli, da bodo verjetno na oktobrskih svečanostih v Peipingu tarča komunističnih napadov in da bodo tam zopet pogrevali ožbožbo o jugoslovanskem "revizijonizmu." Hotel jim je vzeti veter z jader.

Tov. Tito za razgovore o predlogu Hruščeva

IVANGRAD, FLRJ. — Josip Broz-Tito je pozdravil predloge Nikite Hruščeva za razorožitev, ki jih je stavil pretekli petek v Združenih narodih. Po njegovem naj bi se odgovorni vodniki sveta sestali in se porazgovorili o njih.

V svobodnem svetu so te predloge označili za izrazito propagandistične in nestvarne, ker Hruščev ni nikjer omenil kake učinkovite mednarodne kontrole nad izvajanjem razoroževanja.

Titovo stališče je zanimivo v toliko, ker vedno rad poudarja, da ne pripada nobenemu taboru, da hoče ostati nevtralen, pri tem pa ob vsaki prilikosti podpre svoje rdeče tovariše.

Angleški konservativci niso gotovi svoje zmage

LONDON, Vel. Brit. — Znani konservativni list Daily Mail je ugotovil, da se je razpoloženje med angleškimi volivci v zadnjih tednih začelo preobračati v stran delavske stranke.

Med tem ko so vodili konservativci še nedavno z okoli 7 odstotki, je sedaj delavska stranka to vodstvo zmanjšala na 3 in pol odstotka. List poudarja, da se morajo konservativci resno lotiti volivnega boja, če nočejo volitev izgubiti.

Ugotovitev Daily Mail je važna, ker so doslej vsi poznavalci angleških političnih razmer napovedovali lahko zmago konservativni vladi Macmillana.

Newyorške unije hočejo postaviti svoje bolnice

SAN FRANCISCO, Calif. — Predsednik newyorškega centralnega delavskega sveta Arsdale je izjavil na konvenciji AFL-CIO, da se pečajo newyorške delavske unije z načrtom, kako bi postavile celo vrsto svojih lastnih bolnic, da tako pokopljejo monopol znanih organizacij Blue Cross in Blue Shield. Unije trdijo, da obe organizaciji plačujeta svoje uslužbenke velik preslabo, za kar je najboljši dokaz zadnji štrajk v newyorških bolnišnicah, na drugi strani pa je bolniška oskrba v njihovih bolnicah ne samo slaba, ampak tudi veliko predraga.

Unije so izračunale, da morajo plačati cele milijone preveč na bolniških stroških.

Newyorške unije imajo 750 milijonov dol. v svojih pokojninskih in dobrodelnih fondih. Denarja za nove lastne bolnice je torej dosti. Je pa druga zapreka, fonde upravljajo skupne komisije delavcev in podjetij in bočjo podjetja verjetno ne nagažajo pri izvrševanju načrta.

Unije računajo tudi na odpor zdravniške organizacije, zato tudi mislijo na svojo lastno medicinsko visoko šolo, da bi na ta način postale popolnoma neodvisna od zdravniške vsemogočnosti.

Zvezno sodišče potrdilo šolski zakon v Arkansasu

ST. LOUIS, Mo. — Tričlansko zvezno sodišče je razveljavilo odločitev nižjega sodišča, da mora doslej čisto bela šola v podeželskem Dollarway sprejeti v svoje učilnice tri črne šolarje.

Sodišče je odločilo, da se morajo ti trije šolarji, kot tudi vsi drugi, ki žele spreminiti svojo šolo obrniti na odbor, ki šolarje razporeja po raznih šolah na temelju posebnega državnega zakona.

Odločitev sodišča je pomirila javnost, ki se je že obrnila na guvernerja Faubusa, naj mešanje črnih in belih v imenovani šoli prepreči.

Režimu argentinskega Frondizija grozi te dni nava kriza

BUENOS AIRES, Arg. — Predsednik Frondizi je komaj pred 3 tedni zakrpal krizo, ki so jo izzvali nezadovoljni generali, pa mu že grozi nova. Delavske unije, ki so močno pod vplivom komunistov in peronistov, so sklenile, da bodo za dva dni, to je za sredo in četrtek, proglasile splošno stavko, da tako podprejo štrajk v metalni industriji.

Splošna stavka naj pomeni protest proti politiki sedanjega ministra za gospodarstvo Alsogaraya, ki skuša spraviti argentinsko gospodarstvo v red in zavreti inflacijo. Noče privoliti v povišanje mezd, radi česar unije zahtevajo njegovo glavo. Ker zanj tudi generali ne marajo, je verjetno, da se bo moral kmalu umakniti.

Strahovita naravna nesreča na Koreji

SEOUL, J. Kor. — Tajfun Sarah, ki je udaril z juga tudi na Korejo, je spravil ob življenje skupno 669 oseb, 2,784 pa jih ranil. Oblasti cenijo škodo na 43 milijonov dol. Porušeni ali poplavljeni je bilo okoli 53,000 hiš in domov.

To je po uradni sodbi najhujša prirodna nesreča, ki je zanjega pol stoletja zadela Korejo.

SPREJEM RDEČE KITAJSKJE V Z.N. BIL ZOPET ODLOŽEN

Glavna skupščina Združenih narodov je včeraj s 44 proti 29 glasovom zopet odložila sprejem komunistične Kitajske v Združene narode. Za sprejem se je osebno zavzel sovjetski ministrski predsednik Hruščev, formalno ga je pa predložil Nepal, z Indijo povezana država v Himalaji. Proti sprejemu so nastopile kot v preteklosti Združene države.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Združenim državam je zopet uspelo dobiti večino za svojo resolucijo, ki odklanja sprejem rdeče Kitajske v Združene narode na mesto kitajske nacionalne vlade s Formoze. Zastopnik Washingtona je trdil, da rdeča Kitajska ni miroljuben narod, da ne vrši nasilja samo nad svojim lastnim prebivalstvom, ampak vпада tudi v ozemlja tujih držav. V tej zvezi je omenjal Indijo in Laos, pa tudi Tibet, kjer so po besedah Dalaj lame rdeči Kitajci pokončali nad 80,000 domačinov. Letošnja večina je bila za en glas manjša kot pred enim letom.

Za ameriško resolucijo je glasovalo 44 držav, proti njej 29, 9 pa se jih je glasovanja vzdržalo. Od vseh držav zahodne poloble ni glasovala za ameriško resolucijo edino Kuba. Njeno zastopstvo se je glasovanja vzdržalo.

Kot v preteklih letih je vodila borbo za sprejem rdeče Kitajske v Združene narode Indija, čeprav je z rdečo Kitajsko v sporu zaradi meja. Predsednik sovjetske vlade Nikita Hruščev je pretekli petek v svojem govoru pred glavno skupščino osebno pozval članice, naj vržejo iz svoje srede kitajsko nacionalno vlado in postavijo na njeno mesto rdečo. Vsi njegovi napori, napori ostalih rdečih diplomatov in nevtalcev niso mogli pridobiti večine za nepalsko resolucijo, naj se sprejme rdečo Kitajsko v Združene narode, s katerimi je ta v Koreji še vedno v vojni.

Vojna v Laosu se odvija po načelu klin s klinom

VIENTIANE, Laos. — Generalni štab laoske armade je opustil običajna poročila s fronte. Začel je namreč posnemati taktiko komunistič. gverilcev. Voja ki redne laoske armade podnevi niso sploh nobeni vojaški več, hodijo okoli v civilnih oblekah. Šele noč jih spremeni v prave vojaše in jim da priliko, da iz zasled napadajo komunistične oddelke.

Komunisti se nad tem zelo hudejejo, toda trenutno morajo molčati, tako sta jim namreč na moskovsko zahtevo naročila Peiping in Hanoi. Komunistični gverilci so dalje zelo omeili svoje ponočno udejstvovanje, tudi za tako taktiko so dobili nalogo iz tujine: nihče ne sme namreč kvartir kart, ki jih igra tovariš Hruščev po Ameriki.

Kubanski Fidel Castro hudo podražil — rum

HAVANA, Kuba. — Na Kubi trenutno nobenih večjih političnih dogodkov, zato pa silijo v ospredje pereča gospodarska in socialna vprašanja. Mednje spada tudi hudo pijančevanje, ki pa je Castro v par govorih ostro napadel. Ni pa ostal samo pri besedah, povišal je trošarino za rum kar za celih 500%, to je za \$1.20 pri steklenici. Ob enem je povišal trošarino tudi za ostale alkoholne pijače.

Castro se ni ustavil samo pri tem. Napovedal je kubanskemu narodu, da je prišel čas skromnosti in da je minula doba razsipavanja. Napovedal je, da bo ostro omejil uvoz, da vsaj na ta način malo omili grozno pomanjkanje ameriških dolarjev, ki jih imajo vsi tem rajše, čim bolj Castro grmi proti ameriškem kapitalizmu.

Umori na cestah New Yorka se nadaljujejo

Mestne in državne oblasti se trudijo, kako bi napravile konec bojem in umorom med organiziranimi tolpmi mladine, ta pa hodi svojo pot.

NEW YORK, N. Y. — Nasprotstva in boji med organiziranimi tolpmi, ki obvladujejo nekatere predele mesta, so povzročila v zadnjih tednih smrt že vrste žrtev. Pretekli mesec je našla na ta način smrt mlada deklica, malce kasneje pa dva mlada fanta. V ponedeljek je skupina fantov, članov neke tolpe, ustrelila Johna Guzmána na stopnicah v šolo. Umor je bil načrtno organiziran in izveden.

Umorjeni je bil baje član neke tolpe in bil znan po mladostnih zločinih. Policija je prišla sedem mladih fantov, katerih eden, 17 let stari Edward Perez, je priznal, da je oddal usodni strel. Fantini so prišli v "trenchcoatih" do Bronx višje šole, kamor je umorjeni hodil, mu onemogočili beg in ga ustrelili. Do umora je prišlo baje na temelju spora za neko deklino.

Velika porota je ravno isti dan spoznala krivim umora sedem mladih Portorikancev, ki so zavrtili smrt dveh mladih fantov na nekem igrišču v zah. delu mesta preteklega 30. avgusta.

Gen. Grivas je združil proti sebi čudne zavez-nike

ATENE, Gr. — Grški general Grivas, ki je vodil uporniško gibanje na Cipru do zmagovitega konca, bi rad prišel do politične moči in je začel napadati grško vlado in nadškofa Makar'ja, ki se seveda brani z združenimi močmi. Vlada in Makar'j sta zadnji teden dobila nepričakovanega zaveznika.

Proti Grivasu je ostro nastopil voditelj ciprskih Turkov in mu zagrozil, da ga bodo Turki s silo pregnali s Cipra, ako bi se tam pokazal, in da bodo takoj začeli akcijo za delitev otoka med Grčijo in Turčijo. Vladi in Makar'iju je ta pomoč zelo dobrodošla.

Prvi odpusti v avtomobilski industriji zaradi pomanjkanja jekla

COLUMBUS, O. — General Motors Corp. je objavila, da bo morala odpustiti v svojih tukajšnjih tovarnah 2,800 delavcev zaradi pomanjkanja jekla.

Iz Clevelanda in okolice

Zalostna ves' — Miro Celestina, 727 E. 157 St. je včeraj prejel žalostno sporočilo, da mu je v Zagorju ob Savi dne 13. septembra umrla dobra mama ga. Marija Celestina v starosti 78 let. V starem kraju zapuščala pokojnica 3 sinove in 3 hčerke, v Clevelandu pa sina Miroslava.

Pozdravi — Mrs. Mary Urbas in njen sin John pošiljata prijateljem pozdrave iz Blackwater Falls State Park Davis, W.Va.

Zadušnica — V nedeljo ob 10:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Louisa Arh ob 4. obletnici smrti in za pok. njegovo hčerko Helen Verderber ob 19. obletnici njene smrti.

Za stalno — Iz Korena pri Horjulu je prišel za stalno k svojemu očetu Štefanu Maroltu sin Štefan. Vse potrebno za pot je oskrbela potpis. Bled Travel Service.

Zadušnica — V petek ob sedmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Franka Kosmerl v spomin 3. obletnice smrti.

Zadnji dan — Danes je zadnji dan za vpis v volilni imenik. Kdor se želi vpisati, stori to lahko na 1150 Huron Rd. od 8:30 zj. do 9. zv. Vpisati se morajo oni, ki niso bili še nikoli vpisani, oni, ki so bili vpisani, pa v zadnjih dveh letih niso volili, oni, ki so se preselili in oni, ki so menjali svoja imena. Kdor ne bo pravilno vpisan, ne bo mogel 3. novembra voliti.

Jesen — Danes je prvi dan jeseni, čeprav je pred nami še "indijansko poletje".

Svojevrstno zdravilo — Ameriški Indijanci so poznali petrolej že precej zdavno pred belci in ga uporabljali kot — zdravilo.

NAJNOVEJŠE VESTI

DES MOINES, Iowa. — Nikita Hruščev je bil včeraj tod še dosti ljubeznjivo sprejet, čeprav tudi tod ni manjkalo plakatov s protikomunističnimi napismi. Hruščev si je ogledal tamkajšnje tovarno mesnih izdelkov, neko farmo in še več drugega. Nocoj se bo z letalom odpeljal v Pittsburgh, Pa.

MUNISING, Mich. — Včeraj je utonila na tukajšnjem jezeru Mrs. Leonard Larson in njenih deset otrok, ko se je komaj kakih 250 čevljev od brega prevrnil čoln, s katerim so se hoteli prepeljati preko jezera. Edino očetu je uspelo priti iz vode. Nihče od družine ni znal plavati, v čolnu pa ni bilo nobenih rešilnih pasov.

CLEVELAND, O. — Med tem ko so snoči tukajšnji "Indijanci" izgubili tekmo s Čikagžani v baseballu, sta dva roparja vdrla v železno blagajno v Public Hall, potem ko sta zvezala tri stražarje. Roparjema se je moralo zelo muditi, ker sta odnesla samo \$32, med tem ko sta \$2,100 spre-gledala, čeprav so bili v blagajni.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

No. 183 Wed., Sept. 23, 1959

Organizirani delavci boljše plačani

Da so delavci, ki so organizirani v unijah, povprečno boljše plačani kot delavci zunaj unij, je znana stvar. Redko se pa pojavijo številke, ki povedo, za koliko so boljše plačani. Sedaj je centrala AFL-CIO nabrala zelo zanimive podatke iz uradnih statistik, ki jih je objavilo od 1. 1951 do 1957 naše federalno tajništvo za delo. Primerjala je medse tipičnih delavcev v 17-18 industrijah ob Velikih jezerih, tudi v naši ohaški državi, in ugotovila, da so organizirani povprečno za 8% boljše plačani od neorganiziranih. Nad tem povprečjem so samo usnjarska, taninska in nekaj lahkih industrij; v njih so organizirani delavci plačani za celih 15% boljše.

Primerjava osnovnih mezd v več kot 1.000 slučajih je pokazala, da so bile unijske meзде višje od izven-unijskih. Povprečne številke dajo seveda le približno sliko. Razlike v posameznih industrijskih panogah se gibljejo med 2% (ali 3 cente na uro) in 15% (ali 16 centov na uro). Razliko v višini dveh odstotkov so ugotovili v livarnah. Tam so torej organizirani in neorganizirani delavci plačani skoraj enako. Razlog leži najbrže v tem, da so delavci v tej industrijski panogi skoraj brez izjeme vsi visoko kvalificirani in da jih livarne več potrebujejo, kot jih je na razpolago. Na drugi strani znaša razlika med unijskimi in izvenunijskimi mezdami kar 15% ali 16 centov na uro v konfekciji za moško in nočno perilo. Ta industrijska panoga ne rabi ravno veliko kvalificiranih delavcev, zato podjetja lahko pritiskajo na delavce, ki niso organizirani v unijah.

Zelo dobro se odrežejo nekatere industrijske panoge v območju Velikih jezer, torej v državah Ohio, Illinois, Indiana, Michigan, Minnesota in Wisconsin. Tam znašajo razlike med unijskimi in izvenunijskimi mezdami 22 centov na uro v industriji, ki predeluje glino, 11 centov v livarnah bakra, cinka, aluminija in ostalih barvnatih kovin, 15 centov v tovarnah za leseno pohištvo, 16 centov v tovarnah za delovne obleke, 10 centov v tovarnah, ki izdelujejo industrijske kemikalije, 9 centov v tovarnah, ki izdelujejo radijske in televizijske aparate, zvočnike itd, zato pa samo 3 cente v livarnah jekla.

Kakorkoli obračamo te številke, zmeraj pridemo do istega zaključka: čim bolj je delavec kvalificiran, tem manj more nanj pritiskati podjetnik. Čim manj je kvalificiran, tem bolj je izročen na milost in nemilost poslodavcu.

Pridemo lahko tudi do drugega zaključka: čim bolj je podjetje navezano na strokovne delavce, tem manj se mu je treba bati delavskih unij, saj mora kvalificirano delovno silo dobro plačevati prav v vsakem slučaju. Čim več pa rabi podjetje nekvalificiranih delavcev, tem bolj se brani delavskih unij. Ta okoliščina pojasnjuje vsaj deloma tudi pojav, da so se sedaj zavzela za republikanski načrt zakona o unijah ravno podjetja, ki obratujejo na jugu naše dežele. Rabi jo namreč primeroma dosti več nekvalificiranih delavcev kot tovarne v ostalih delih naše dežele.

Svet je poln bede!

Od kar je minila v naši deželi velika depresija, smo skoro pozabili na stiske in bedo, čeprav dejansko še nista popolnoma izginili. Vendar v glavnem velja, da kdor je zdrav, prej ali slej dobi primerno zaposlitev in s tem sredstva za kritje rednih potreb.

Oni, ki so živeli med zadnjo vojno v Evropi in potem skušali življenje v begunskih taboriščih, vedo dobro, kaj pomeni beseda beda, saj so jo sami prenašali dolga leta.

Gospodarsko stanje se je v letih po vojni v precejšnji meri popravilo in doseglo ter preseglo predvojno stanje v vseh državah svobodne Evrope. Drugačen je položaj v Aziji in Afriki, pa tudi v nekaterih pokrajinah Latinske Amerike. Le pogledjmo, kaj pravi poročilo Združenih narodov o razmerah v posameznih deželah.

Dve tretjine človeštva, velika večina tega v Aziji, trpi redno pomanjkanje hrane. Letno umre za lakoto okoli 50 milijonov ljudi, velika večina v Indiji in na Kitajskem.

Pol milijona otrok ne dobi nikoli mleka, ne pozna obutve, ni videlo ne zdravnika ne zdravnice.

Povprečna starost je na primer na Norveškem 73 let, na Holandskem 70, pri nas v Združenih državah 69, v Indiji 30, ponekod v Srednji Afriki pa celo samo 15 let.

Na Švedskem umre letno od 1.000 otrok — 20, v Indiji — 250, v Afriki — 350, ponekod v Braziliji celo — 450.

V Afriki je okoli 40 milijonov odraslih ljudi slabokrvnih, 50 milijonov podvrženih jetiki, 100 milijonov malariji.

V Evropi pride po 1 zdravnika na 950 ljudi, pri nas v Združenih državah celo na vsake 700, v Aziji na 7.000, v Afriki na 9.000, v Indiji na 50.000, v Indoneziji na 61.000.

V Sev. Rodeziji (Angleški koloniji v vzhod. Afriki) prejme črnci za isto delo dvajsetkrat manjšo plačo kot beleci, v Keniji dobi črni delavec na polju komaj 2,9 odstotkov pla-

če, ki jo prejme njegov beli tovariš za isto opravilo.

Ce pomislimo, da se vse to godi sredi 20. stoletja, potem se ne moremo in ne smemo čuditi, da se narodi in ljudstva Azije in Afrike dvigajo in hrume!

BESEDA IZ NARODA

Misijonar Rebolj pripoveduje

Na Delavski praznik sem se oglašil pri Reboljih na 1217 Addison Rd. v Clevelandu. Odočlil sem se, da poprosim gospoda misijonarja Francija, ki je pred tednom prišel po šestih letih s Formoze na obisk k svojim staršem, naj mi za bralce Ameriške domovine pove kaj zanimivega o svojem misijonarskem delu. Z veseljem me je sprejel. Niti on niti jaz nisem imel kaj prida časa. Zato sem kar začel:

"Father, ali bi mi povedali za bralce AD najprej nekaj splošnega o Formozi, posebej pa še kaj o farmozanskih poganih in o tamkajšnjih kristjanih; največ pa bi rad zvedel o Vaši misijonarski postaji v Yuanli."

"Z veseljem, gospod Janez," je začel. Dobro se zavedam, koliko so mi pomagali moji ameriški slovenski rojaki, zlasti še ti isti iz Clevelanda. Ker jih ne morem vseh naenkrat obiskati, sem Vam prav hvaležen, da mi daste priliko po AD spregovoriti z njimi prvo besedo."

Otok Formoza

"Torej, o Formozi bi radi najprej kaj splošnega zvedeli." Med papirji na mizi je poiskal neki zapisnik in mi z njega dal naslednje podatke: "Zunanji svet imenuje naš otok navadno Formoza. To ime so mu dali v 16. stoletju portugalski misijonarji (Ilha Formosa—Lepi otok). Domačini na otoku pa mu pravijo Taiwan. Med Slovenci je otok znan v glavnem samo kot Formoza, zato bom v najinem pogovoru rabil zanj to poimenovanje."

"Otok Formoza leži," je nadaljeval, "v skrajnem zapadnem delu Tihega oceana. Od jedra kitajske celinske obale je oddaljen okoli 120 milj; na neki točki pa se celinski kitajski obali približa kar samo 85 milj. Otok meri okoli 14.000 kvadratnih milj. Po dolžini meri okoli 225 milj, v širino pa 60-80 milj. Vključno z begunci s kitajske celine, ki jih je danes na otoku okrog dveh milijonov, šteje Formoza danes okoli 10 milijonov prebivalcev. — Zgodovina Formoze je zelo stara in zanimiva; preveč pa bi bilo, ko bi midva sedajle hotela o tem kaj več govoriti," je zaključil.

Formozanski poganski svet

"Pretežna večina otoškega prebivalstva," mi je dalje pripovedoval father, "je še vedno poganske vere. Res pa je, da je v njihovem verstvu že nekaj budističnih primesti. V glavnem časte živali in drevesa; dobe se pa tudi, posebno med kmeti taki, ki časte celo kamenje. V vsaki poganski hiši dobiš prav nasproti glavnemu vhodu oltarček s poganskimi maliki. Na splošno lahko rečem, da so formozanski pogani po svoje zelo verni. Izmed njihovih božanstev naj omenim samo boginjo Mazu. Njo dobiš posebno v hišah ribičev, ki jih na Formozi ni ravno malo. Morda bo naše ljudi zanimalo še to, če jim povem, da močno časte svoje rajnike. Njim na čast prirejajo vsaj enkrat na leto, imovitejši pa tudi po večkrat, posebne pojedine, ki se jih udeležuje vse sorodstvo in pa znanci rajnega. Meseca maja pa imajo navado, da nosijo na grobove jedila."

Protestantska misijonarska aktivnost na Formozi

Po kratkem premisleku je gospod misijonar svoje pripovedovanje takole nadaljeval: "Med formozanskimi pogani razvijajo v zadnjem času izredno aktivnost protestantski misijonarji iz Amerike. Pri tem je prav zanimivo, da tukaj ne nastopajo ta-

ko izrazito po svojih številnih sektah, marveč vsebolj kot enotna protestantska skupnost. To zadnje prihaja najbolj do izraza pri njihovi misijonarski univerzi. Dobro si velja v tej zvezi zapomniti, da stoji za njihovo misijonarsko aktivnostjo tako rekoč vse ameriško protestantstvo vseh barv in vrst. Zato so pa tudi materialno zelo dobro podprti. V tej zvezi naj Vam samo povem, da je protestant, soproj znane ameriške diplomatije Mrs. Clare Luce Boothe (ki je pa sama katolikinja) pred kratkim prispeval za protestantsko univerzo na Formozi 100.000 ameriških dolarjev."

Katoličani na Formozi

"Pred drugo svetovno vojno so bili na Formozi samo španski dominikanci katoliški misijonarji," je začel svojo pripoved o katoliški misijonarski dejavnosti na Formozi gospod misijonar. "Ko jih je bilo na otoku največ, je znašalo njihovo število dvajset. V njihovem času je bilo največ katoličanov v južnem delu otoka, in to samo po mestih. Po številu jih je bilo okoli 10.000." "Po zadnji vojski pa so morali Japonci izročiti Formozo, Kitajski. Ker pa je Kitajska v tem času postala komunistična, so bili od tam izgnani med prvimi zlasti tudi vsi katoliški misijonarji; kot veste, tudi naši slovenski misijonarji. Lepo število izmed teh misijonarjev se je takrat zateklo na naš otok, kjer nadaljujejo sedaj s svojim misijonarskim delom. Katoličanov nas je danes na otoku že okoli 170.000 duš. V vsakem kraju, ki šteje nad 50.000 prebivalcev, je danes že katoliški misijonar."

"Katoličani na otoku," mi je razlagal dalje gospod misijonar, "bi mogli razdeliti v tri skupine. Največjo med njimi predstavljajo domačini avtohtoni prebivalci na otoku. Teh je približno dobra polovica izmed navedenega števila. Drugo skupino predstavljajo katoličani begunci s kitajske celine. Teh je 50—60.000. Zadnjo skupino pa predstavljajo katoličani, ki so se priselili na otok s sosednjih polinezijskih in drugih otočij. Tem pravijo domačini še danes "divjaki", ker so bili nekoč najbolj znani lovci na človeške glave. To danes ni več. Žive največ v hribovitih delu otoka."

Posebno zanimiv se mi je zdel še naslednji del misijonarjevega pripovedovanja o pomenu dobrega znanja materinega jezika. "Brez znanja jezika domačinov," tako mi je govoril, "je misijonarsko delo, mislim, da povsod, čisto gotovo pa pri nas na Formozi, naravnost nemogoče. Vsak misijonar se mora zato najprej naučiti tajvanske in pa mandarinske, to je jezika, kakor ga govorijo v svojem vsakdanjem življenju domače prebivalstvo, in pa uradnega kitajskega jezika. Obema sem se moral priučiti tudi jaz. Povem Vam, da ni bilo lahko. Toda danes, hvala Bogu, govorim že oba, tudi berem z lahkoto oba, nekaj težav pa imam s pisavo enega kakor drugega."

"Najlaže je na Formozi pridobiti za Cerkev begunce, ki so se zatekli na otok s kitajske celine," mi je še povedal gospod misijonar. "Ti že nekoliko vedo o katoliški cerkvi. Posebno dobro pa vedo, da je katoliška cerkev najbolj trdna v svojem odporu zoper komunizem, ki ni samo po svojem bistvu brezbožen, marveč naravnost po svoji osnovi sovražen vsakemu verstvu, najbolj pa katoliškemu." "Na otoku imamo danes svojo katoliško nadškofijo. Svoj sedež ima v mestu Taipei. Nadškof je Joseph Kuo, ki je begu-

nec s kitajske celine. Razen tega pa obstajajo na otoku še štiri katoliške prefekture, med njimi naša merinolska s sedežem v mestu Tai Chung. Naš prefekt se imenuje W. Kupfer, ki je po narodnosti Amerikanec in živi ter deluje na otoku že devet let."

"Katoličani imamo danes na otoku pet srednjih šol (High School), dva nižja (Junior) kolegija ter eno osnovno šolo. Zadnjo smo mogli odpreti šele lani. Za ljudske šole je najtežje dobiti uradno dovoljenje, ker žele imeti otoške civilne oblasti osnovno vzgojo in izobrazbo kar se da največ v svojih rokah."

"Nadalje imamo katoličani na otoku že tudi štiri zidane bolnice in večje število ambulant. V eni izmed naših bolnic deluje tudi znani slovenski zdravnik dr. Janež, ki velja na otoku za najbolj slovečega kirurga. K njemu se zatekajo ljudje z vsega otoka ne glede na versko pripadnost. Največ operacij opravi na želodcu. — Ker se je že ta in oni obrnil name zaradi gospoda doktorja, naj podam še tu njegov natančen naslov, da se mu morejo oglašiti: St. Mary's Hospital, LO-TUNG, Formosa."

"Ko govorim o formozanskih katoličanih na splošno," je še dodal gospod misijonar, "naj Vam omenim še to, da je za našo katoliško misijonarsko dejavnost velikega pomena pomoč, ki jo prejmemo največ v moki in v mleku v prahu od ameriške katoliške Caritas (Dobrodelnost). Ta nam prihaja mesečno in so jo deležni ne samo potrebni katoličani marveč tudi potrebni pogani."

"CATHOLIC MISSION, YUANLI, TAIWAN."

Naravnost razvnel pa se je naš gospod misijonar, ko mi je govoril o svoji formozanski misijonarski postaji. "Tak je naslov, moje župnije," je začel. "Kraj leži sredi otoka. Na eni strani se bočijo nad njim visoke gore, na drugi pa se širi velika ravan, ki se vleče vse tja do Formozanskega preliva."

"V ta kraj sem prišel 18. marca 1956, to je pred dobrimi tremi leti. Mestece šteje okrog 5.000 prebivalcev. Ko sem prišel sem, ni bilo nobenega katoličana. Danes pa jih šteje moja fara že nad 500. Ko so me predstojniki poslali v ta kraj, mi je škof posodil toliko, da sem si mogel najeti sobico, ki mi je dolgo časa služila za stanovanje in "cerkev", v kateri sem maševal in učil svoje prve kristjane. Danes pa imamo uradniški katoličani že lepo zidano cerkev. Posvečena je presvetemu Srcu Jezusovemu. Božjemu srcu sem izročil v varstvo svojo prvo misijonarsko postojanko. Vem, da bodo tu danes in v prihodnje najbolj varni."

"Rekel sem, da je naša cerkva zidana, toda vse v njej je leseno, tako glavni oltar, oltarni miza, tabernakelj kakor tudi križ nad oltarjem. Vse to je delo domačinov. Skromno, toda okusno. Cerkvica je zidana v kitajskem narodnem slogu. Ni ma torej nobenega stolpa ter tako tudi ne zvonov."

"Za zemljišče smo dali 3.500 ameriških dolarjev, zidava pa nas je veljala 21.000. Naš merinolski prefekt nam je bil porok. Nekaj nad 7.000 dolarjev so nam prispevali naši ljudje iz Clevelanda in od drugod po Ameriki. Ne morem Vam povedati, kako sem za to dobroto vsem hvaležen, pa naj je dal kdo veliko ali malo. Vem, da so vsi žrtvovali iz ljubezni do Boga, ki jim bo čisto gotovo povrnil s največjimi obrestmi svojih milosti. Eno našo dobrotnico bi pa vendar rad javnosti odkril, to je gospo Frank Terezo z 61 E-

1027, ki je sama prispevala \$1.000. Naj mi ne zameri! Hvaležnost mi to narekuje. — Nekaj darov pa smo dobili tudi iz Kalifornije, koder je doma moj kaplan gospod Richard Bell, ki sedaj v moji odsotnosti vodi yulanjsko faro."

"Dne 7. junija t.l. je posvetil naš škof našo novo cerkev. Ne samo moj, marveč vseh mojih ljudi je bil to najlepši dogodek v življenju. V cerkvi je prostora za 400 sedežev, toda to nadeljo se je spravilo vanjo okrog 800 vernikov in tudi nekaj poginov."

"Področje naše fare obsega ozemlje, na katerem živi danes 51.500 prebivalcev. Zaenkrat smo že toliko napredovali, da ima naša cerkev že tudi eno podružnico s kapelico. Na več krajih pa mašujeva z gospodom kaplanom še kar po zasebnih stanovanjih naših katoličanov."

Naslednje, kar mi je sedaj povedal gospod father, pa me je kar iznenadilo. Povedal mi je namreč, da imajo v njegovi fari že tudi Marijino legijo in ki obstoja zaenkrat iz šestih moških in štirih žensk. Leto dni so bili samo poskusni legijini udje, sedaj so pa postali že pravi. Ti so gospodoma misijonarjema v največjo podporo pri njunem delu. Vsak dan gresta po dva para izmed njih učiti katoliški veronauk. Njihova pomoč je izredna. Pa tudi sicer pomagajo kjer morejo in je potreba.

Nič manj prijetno pa sem bil presenečen, ko mi je za konec izjave o svoji fari gospod misijonar izjavil tole: "Veste, gospod Janez," to je sedaj naš edini slovenski misijon na Dalnjem vzhodu. Prej smo ga imeli na kitajski celine. Tam ga zdaj zaradi komunističnega nasilja ni več. Imamo pa ga na Formozi. Gospod dr. Janež skrbi v tem misijonu za telesni, jaz pa za duševni blagor novih kristjanov. Bogu bodi hvala!"

ZAHVALA IN PROŠNJA GOSPODA MISIJONARJA

Preden sem se poslovil, mi je gospod misijonar še rekel, naj gotovo zapišem, da se lepo zahvaljujem vsem, ki so mi z molitvijo, s sv. mašami in denarjem pomagali. Naj vsem Bog bogato povrne s svojimi darovi. Obenem pa gospod misijonar tudi ob tej priliki prosi vse, naj podpirajo misijon še vnaprej.

Sam pa sem se gospodu misijonarju zahvalil v imenu bralcev AD kakor tudi v svojem imenu za ljubeznivo izjavo in zlasti še za drag spominek, ki mi ga je stisnil v roke, ko sva se poslovila. Preden se je namreč gospod misijonar podal na obisk v Ameriko, so mu njegovi farani prinesli vrsto domačih spominkov, da jih razdeli tukaj med njihove dobrotnike. Če Bog da, bo ta spominek nekoč hranil Slovenski misijonarski muzej. — Gospod Franci, Bog blagoslovi Vaše delo!

Janez Sever

Glas iz Ely

Ely, Minn. — Sorodniki iz okolice Črnomlja mi poročajo, da bo letos grozdje zaradi slabega vremena precej kislo, pa tudi druga letina ne kaže dobro. Pri tem jih še bolj boli, ker so oblasti naložile tako velike carine na pakete, ki prihajajo iz tujine. Neki sorodnik mi piše, da je nedavno prejel paket iz Amerike, pa moral zanj plačati 5.000 din carine, preden so mu ga izročili. To je za ljudi doma v Sloveniji dosti velik denar; ne morejo razumeti, kako da jim oblasti še na ta način otežujejo, da bi dobili najpotrebnejše obleke od sorodnikov iz Amerike.

Prevladuje mišljenje, da hočejo oblasti preprečiti pošiljanje paketov, ki se jim zdi nekam "nečastno" za "progresivno" deželo,

da pa bi mesto njih rade dobile dolarje, ki jih jim vedno zelo manjka.

Jernejčan.

Slovenski dom v Collinwoodu slavi svojo 40-letnico

Cleveland, O. — Slovenski dom na Holmes Ave. bo 4. oktobra slavil 40-letnico svojega obstoja z lepim sporedom in banketom.

V spodnji dvorani bodo ob štirih popoldne začeli z lepim sporedom. Nastopili bodo pevski zbori in skupine ter godba Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ. Po sporedu bo v zgornji dvorani banket, nato pa ples in zabava.

Vstopnice so naprodaj pri direktoriju in v ISov. domu po \$2. Preskrbite si jih pravočasno, ker jih pred vhomod v dom na dan prireditve ne bodo prodajali. Vstopnice veljajo tako za spored kot za banket in ples.

Proslave se bodo udeležili tudi g. sen. Frank Lausche, ing. L. Drasler, član mestne vlade, in več drugih splošno znanih in uglednih rojakov.

Vsi rojaki in rojakinje pristočno vabljeni! Vsem bomo posregli z okusno jedjo in pijačo. Na svidenje!

John Habat, predsed.

IZ NAŠIH VRST

Cicero, Ill. — Pošiljam Vam naročnino za list. Rad ga bem, tudi povesti, čeprav sem jih veliko od njih že bral v starem kraju. Najprvo me zanimajo novice na prvi strani, katerih bi bilo lahko še več, če bi tiste iz Clevelanda in okolice umaknili drugam.

Po mojem spada to bolj na zadnjo stran, ker tu nas res ne zanima, če se katera zaroči ali če kdo postane državljan. Tudi Novi grobovi bi se lahko umaknili bolj na sredo lista. Tako bi dobil list drug, boljši izgled in več prostora za svetovne novice. Lepe pozdrave iz Cicero pošilja družina Pristov.

Sheboygan, Wis. — Danes se tudi jaz oglašam s par vrsticami obenem, ko pošiljam naročnino. Z listom sem prav zadovoljen. Povedati moram, da sem že več kot trideset let naročnik A. D. in bom še, dokler bom živel. V teh dolgih letih sem se tako navedel Ameriške Domovine, da bi jo zelo pogrešal, če bi je ne bilo. Lepe pozdrave Vam in bralcem. Frank Selko, Sr.

Cle Elum, Wash. — Pošiljam Vam naročnino še za eno leto. Veseli smo, da se je č. g. msgr. Oman spet oglašil z Newburški mi novicami. Ker smo tako daleč na zahodu, prejmemo petkovo izdajo šele v torek. Prvo je, da prečitamo njegovo poučno in prijetno pisanje. Tudi Andrejčkovi dopisi so nam všeč. Vas lepo pozdravljamo!

Frank Albrecht.

Vancouver, B. C. — Podpisani pošiljam letoletno naročnino in se obenem zahvaljujem za redno dostavo. Casopis dobivam v redu, da si ima včasih nekoliko zamude in sem z njim zelo zadovoljen.

Želel bi pa, da po možnosti poveste tiskate kot "podlistek," to je čez celo spodnjo stran, da bi si lahko naše lepe povesti izrezovali in shranili. Ali ni škoda, toliko lepega čtiva zmetati v koš? S tem bi hranili naše tako dragoceno in redko čtivo za naša stara leta in za poznejši rod?

Upam, da boste moji prošnji upoštevali, v zadovoljstvo tudi drugih naročnikov. Vljudno pozdravljeni Vi in vsi naročniki Ameriške Domovine.

Stefan Simon.

IVAN LAH:

MOJSTER ROBA

Gospa Sabina je pogledala njegov resni obraz. "No, torej bomo pustili, kakor boste svetovali."

Nekaj stopnic je vedlo navzgor v gradič. Roba je gledal kipe in dekoracijo na verandi pred gradičem. Vse je poraščal bršlin, ki se je ovijal tudi po sohah različnih kipov, bogov in boginj, ki so stali v vrsti pred gradičem.

"To je krasno baročno gnezdo," je rekel Roba.

"Veseli me, da vam ugaja," je rekla gospa Sabina, "mislim pa, da je vsebina še mnogo krasnejša nego posoda."

V tem trenutku je prišla po verandi vitka gospodična v sinji obleki. Sledil jo je visok slok pes.

"To je gospodična markiza," je rekla gospa Sabina.

Roba je podal roko in se je priklonil. Zakaj se mu je v tem trenutku zdel tako znan ta obraz, ki ga ni videl še nikdar na svetu? Ali je srečal kdaj podobnega? Zakaj se mu je hotelo, poljubiti belo roko, ki jo je zagledal pred seboj?

"Pričakovali smo vas," je rekla markiza in je prijala psa, ki je radovedno iztegoval svojo glavo proti novemu gostu.

"Gospodična markiza zelo rada filozofira," je rekla gospa Sabina; Roba je z vprašujočim pogledom motril markizo — ona pa se je le na lahko priklonila.

"In sedaj pride Juta," je rekla gospa Sabina, ko so se začeli urni koraki po vrtu. "Vi niti ne veste, kako je vzrastla."

Res se je pokazala poskočna deklica, ki je hitela proti družbi pred vrati.

"Kod neki hodiš?" je klicala gospa Sabina.

"Skrijanje sem poslušala," je odgovarjala gospodična že od daleč.

"Komaj da ji je šestnajst let," je pomislil Roba in jo veselo prijel za roko, ki mu jo je podala Juta z otroško prijaznostjo.

"To je Juta," je pomislil Roba in ni vedel, kaj bi rekel. Ni bila več otrok; v njenih očeh je bilo videti, da ni več otrok. Obraz je bil mlad, skoraj otročji, toda v njenih očeh ni bilo nič otročjega.

Odšli so v gradič.

"Kdo še prebiva tukaj?" je vprašal Roba in se je oziral na slike, ki so visele po hodniku.

"Razen hlapcev in dekel ni nikogar v gradu. Same smo, zato ste nam tem milejši gost," je rekla gospa Sabina.

Odvedla ga je po stopnicah navzgor v njegovo sobo. Soba je bila stara, prostorna, z razgledom po okolici.

"Imeli boste krasen razgled," je rekla gospa Sabina, ko je stopila k oknu. Roba je prijel njeno roko in jo poljubil.

Cez teden dni se je zgodilo, kakor je slutil Roba na svojem potu: nepremagljiva sila je bilo nebeško solnce in je zmagovalo nad zimo, kakor junak nad

Mrs. M. K. iz McDonald, Box 488, Pa., nam piše: "Pozdravljeni! Naznanim vam, da vam spet pošiljam 7 dolarjev za Lovian Capsules, ker ne morem več biti brez njih! Pošljite mi jih čim prej. Stara sem 78 let. Počutila sem se vedno trudna, pa sem sedaj, odkar jem Lovian Capsules, prenehala biti ter se počutim zopet dobro. Vidim, da ne morem brez njih, pa mi jih zato pošljite prav hitro."

LOVIAN CAPSULES
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd., Cleveland 10, O.
Razpošiljamo vsepovsod!
25 za \$1.95, 50 za \$3.69, 100 za \$6.49

POPRAVLJAMO
FENDERJE IN OGRODJE

SUPERIOR BODY & PAINT CO.
6605 St. Clair Ave.
EN 1-1633

Erik Kovačič:

Kulturno poslansvo slovenskih Amerikancev

Na letošnjem občnem zboru Slovenskih akademikov v Ameriki (SAVA) je imel g. Erik Kovačič, ki je zaposlen v Kongresni knjižnici v Washingtonu, D. C., tole splošno zanimivo predavanje.

Treba je vsejati to misel med mladino in jo povedati tudi staršem, da je namreč katoliška dolžnost slovenskih Amerikancev, da že od mladih nog skrbijo za študij slovenščine in slovenske kulture, naše dušne pastirje pa prosim, da to tudi povedo s prižnic naših cerkva, ker se sedaj širi prepričanje med mladim rodod, da tak študij ni potreben, ali pa je vsaj izguba časa.

Ameriški slavisti o učenju slovenskih jezikov

Na sestanku organizacije American Association of Teachers of Slavic and East European Languages decembra 1958 se je med drugim sprejela naslednja resolucija:

"Ker obstoje v tej deželi večje skupine državljanov, ki govorijo druge jezike poleg angleščine,

ker družabni in gospodarski činitelji skušajo odvrčati otroke teh državljanov od izpopolnitve svojega osnovnega znanja teh jezikov,

ker se tako brez smisla zanemarja ogromni vir znanja, ki je v interesu te dežele,

naj bo sklenjeno, da se na prošo United States Commissioner of Education, da posveti posebno pažnjo načrtom, ki predvidevajo in pospešujejo razvoj jezikov, ki jih uporabljajo različne etnične skupine v tej deželi, posebno slovanske in vzhodno-evropske."

United States Commissioner of Education je društvu prijazno odgovoril, da se že snujejo načrti, kako bi šole mogle pospešiti znanje teh jezikov, ki so za našo državo bistvene važnosti. Naša država namreč uvideva, kako velike važnosti je v današnjih časih znanje slovenskih jezikov, posebno v času, ko mora zasledovati razvoj političnih in gospodarskih razmer v deželah Vzhodne Evrope in se po knjižnicah silno množe knjige v teh jezikih ter manjka ljudi, ki so znanstveno usposobljeni ravnanje z njimi, ali jih uporabljati pri znanstvenem delu.

Znanje slovenskih jezikov res ne bo potrebno za delavca po tovarnah in bo postopoma izginjalo iz vsakdanjega življenja v Ameriki, postajalo pa bo bolj in bolj važno v kulturnem življenju te dežele in nujno za cele vrste poklicev od diplomat-

skih, do različnih poklicev na univerzah, in državnih uradih, knjižnicah in pri tehničnih poklicih. Znanje slovenščine bo mnogim mladim slovenskim Amerikancem odprlo pot do poklicev, ki bi jim bila sicer zaprta. Mislim, da ni staršev, ki ne žele svojim otrokom najboljše.

Poslanstvo naših zavarovalnic

Poleg naših župnij so bratske zavarovalnice tista ustanova, ki bo trdno obstala še dolgo dobo v bodočnost. Prav to dejstvo pa postavlja zavarovalnice pred nove naloge in dolžnosti v skrbni za slovensko stvar. Njihovo ustanovitev je narekovala gospodarska potreba po zavarovanju za bolezen in smrt, toda nacionalne zavarovalnice so se razvile tudi kot družabne in kulturne organizacije med Amerikanci istega porekla.

Gospodarska potreba sama na sebi danes odpada, ker se človek prav lahko zavaruje pri kateri koli ustanovi, pri slovenskih zavarovalnicah pa se zavarujemo samo zato, da s tem podpiramo slovensko stvar. Ako se zavarovalnica tega ne bo zavedla, potem bo kot ustanova postala suha veja, ki jo bo bodočnost zlomila.

Doslej so zavarovalnice trdno držale in vsi znaki kažejo, da se zavarovalnice oklepajo tudi mlajši rodovi. Tako so pri nekaterih narodnih skupinah postale zavarovalnice vir finančne podpore za kulturne potrebe.

Poljaki n. pr. imajo svojo zavarovalnico Związek Narodowy Polski, ki ima svoj kolegij Alliance College, ki postaja danes središče študija poljskega jezika in kulture ter zbira knjige o Poljski. V kolegiju se vzgajajo mladi Amerikanci poljskega porekla in tisti Amerikanci, ki žele študirati poljsko kulturo.

Kolegij vzdržuje zavarovalnica in žrtvuje zanj okoli 120,000 dolarjev letno na ta način, da uradnik zavarovalnice pobere skupaj z assessmentom vsak mesec še po 6 centov za podpiranje študija poljske kulture. Na ta način se zberejo sredstva tako, da nikomur ni treba darovati večjih vsot, kajti 6 centov na mesec pač vsakdo zmore in jih z veseljem daruje v ta namen. Razumljivo je, da se vsota določi na konvencijah zavarovalnic. To se mi zdi najboljši na-

čin zbiranja prispevkov, ker na ta način ni potrebno ustanavljati nobene nove organizacije in se denar nabere brez žrtve za posameznika.

Slovenske zavarovalnice bi poljskemu zgledu prav lahko sledile, ker vsota nekaj centov na mesec ne bi predstavljala nobene žrtve za slovenske Amerikance, omogočila pa bi celovito najnujnejših kulturnih akcij v korist vseh slovenskih Amerikancev. V slogi je moč in če bomo s skupnimi močmi organizirali neko delo, bomo uspešni, posamezniki seveda pa večjih vsot ne morejo žrtvovati.

Ne mislim na to, da bi ustanavljali svoj kolegij, ker je danes to prepozno, lahko pa napravimo veliko za študij slovenske kulture po župnijah in za najnujnejše knjige o Slovincih. Pokojni Anton Grdina je na zadnji seji zavarovalnice KSKJ, ki se je udeležil, pozival odbor KSKJ, naj pripravi finančna sredstva za knjigo o zgodovini slovenskega naseljevanja v Ameriki, ker je danes zadnji čas, da to napravimo. Slovenci smo namreč med redkimi skupinami v Ameriki, ki nimamo niti enega resnega dela o svojem naseljevanju v Ameriki. Žal odbor do danes še ni sprejel predloga svojega pokojnega častnega predsednika, čeprav je skrajni čas, da odbor o tem resno premišljuje.

Ko je bil pokojni Anton Grdina na poslednjič na obisku v Washingtonu, sva v debati prišla na zamisel, da bi se, ker Slovenci ne bomo zmogli svojega znanstvenega inštituta, ustanovila predavanja enkrat letno na kaki

univerzi, ki ima slovanski inštitut. Mislim, da bi se postavil najlepši spomenik pokojnemu Antonu Grdini, ki je to zamisel zelo odobral, pa jo ni mogel več izvesti, ako bi KSKJ na katoliški univerzi s slovenskim inštitutom ustanovila enkrat letno Anton Grdina Memorial Lectures in Slovenian Studies, na katerih bi slovenisti obravnavali važne probleme slovenske kulture in bi s tem vzbudili zanimanje v Ameriki za Slovence na akademski višini.

Očitek, da smo Slovenci premajhen narod, da bi se kdo zanimal za naše probleme pri akademskih predavanjih, takoj splahnj, ako premišlimo, da ima Université de Montreal v Kanadi predavanja o Lužiških Srbih in da ima Cornell University posebno zbirko knjig o Retoromanih. Obe ti dve narodnosti nimata več kot 150 tisoč ljudi vsaka.

(Dalje prihodnjič)

HELP WANTED MALE

Young Men
(WEST SIDE RESIDENTS)
to train for
Kitchen Positions
of all types
(Cooks Excluded)
definite opportunities
for advancement
full and part time position
Apply

STOUFFER'S
Employment Office
1375 Euclid 5th Floor (184)

HELP WANTED — FEMALE

Young Mothers
And Housewives

Be More Be a Stouffer Girl

Train Now
for
Full or Part Time Waitress
Positions
in our

New Public Square Restaurant

or
our other
Cleveland Locations

STOUFFER'S
Employment Office
1375 Euclid 5th Floor (184)

Sewing Machine Training

We have several openings to train power sewing machine operators. Apply in person from 8:30 to 3:00 p.m.

JOSEPH & FEISS CO.
2149 W. 53 St.
(15,17,21,23 sept)

MALI OGLASI

Stanovanje se odda

Šest sob se odda v najem, gor kota in vroča voda, zgoraj, zadaj, na 7117 St. Clair Ave. — Vprašajte spodaj v "Satelite" baru. (MWFX)

NEODVISNOST VARNOST UGLED

Sedaj lahko zavarujete vašo bodočnost z večernim učenjem.

ZDRAVSTVENA MASAŽA

15-mesečni večerni tečaj vas pripravi za državni izpit. Splošno sprejeto terapevtsko polje, ki nudi nešteto zaposlitvenih možnosti ali za privatno prakso. Tokrat bo lahko kreditiran iz tečaja v

MECHANOTERAPIJI
(Fizioterapiji)

42 dodatnih mesecev vas pripravi za vašo zdravniško diplomu. Iste osnovne vede kot v zdravniški soli. Največ naših študentov odpre svoj lasten urad.

Vključuje splošno medicino, izvzemši zdravila, porodništvo in operacije

Vaša poizvedba se bo izplačala!

Odobreno od Ohio State Department of Education. Pišite, telefonirajte ali pridite po brezplačno literaturo Neobvezno, seveda. Obiščite našo ODPRTO HISO, v sredo, 30. septembra ob 9:30 zvečer. Tečaj se prične 5. oktobra ob 6:30 zvečer.

GREAT LAKES COLLEGE
Ustanovljeno 1. 1923

1900 SUPERIOR AVE. CH 3-1197 ali CH 1-0149

NA OGLEDIH — Letalska strokovnjaka Belgije in Nizozemske si ogledujeta najnovejšo letalo ameriških letalskih sil F-105 v Republic letalski tovarni v Farmingdale, N. Y. Eden od ravnateljcev tovarne Harley S. Jones (na levi) razlaga posebnosti lovca — bombnika, ki napravi na uro v letu do 1,300 milj.

MALI OGLASI

Delikatessen naprodaj
Naprodaj je delikatessen z licenco za pivo in vino, dolgo obstoječa v okolici E. 53 in St. Clair Ave. Kličite EX 1-5600 pred 8. uro zvečer. (184)

SINGER in NECCHI Zig-Zag SIVALNI STROJI
zapadli zaradi nemogočega odplačevanja
PREVZEMITE PLAČILO!
Pokličite
UT 1-0088 ali UL 1-0237

Naprodaj
Zelo malo rabljen kuhinjski štedilnik, velik in modern, je poceni naprodaj. Kličite UT 1-0088 ali UL 1-0237. (183)

Farma naprodaj
10 let stara, 7-sobna hiša z vso opremo, 2 garaži, 25½ akrov zemlje, 3 traktorji, furnez na olje, vroča voda. Za pojasnila pišite na: Ivan Barto, River Rd., Madison, Ohio, ali kličite: ALpine 9-3342, Perry, Ohio. —(183)

Sobe se odda
4 sobe in kopalnica se oddajo. Vprašajte spodaj na 1522 E. 32 St., ali kličite GL 1-4557. —(185)

Stanovanje
Tri-sobno neopremljeno stanovanje se odda odraslim, na novo dekorirano. Vprašajte na 1202 Norwood Rd. zadaj. (184)

House for Sale
By owner, brick Colonial, Lloyd Rd., Euclid. 3 bedrooms, dining room, basement, 2-car garage. \$19,900. RE 1-5833. (185)

Se mora prodati v Collinwoodu
Hiša s 3 spalnicami blizu cerkve Marije Vnebovzete. Ima dnevno sobo, jedilnico in kuhinjo na prvem, polna klet, nov plinski furnez, bakrene cevi, AUI vodni grelec. Samo \$8,800.

Tudi v Collinwoodu
Velika 6-sobna hiša blizu Waterloo Rd., vključuje 3 spalne sobe, zelo veliko kuhinjo, jedilnico in dnevno sobo. Hiša in dvorišče v zelo lepem redu, polna klet, plinska gorkota, AUI vodni grelec. Zmerna cena \$15,900.

V Euclidu
Velika, 8-sobna enodružinska hiša v sredi Euclida. To slovensko veselje ima 10x15 kuhinjo, zelo veliko dnevno in jedilno sobo, 50x150 lot, garažo za 2 kare, plinsko gorkoto, 2 zaprta porč, 4 velike spalnice. In pomislite — samo \$15,900.

PAGE REALTY INC.
455 E. 200 St.
N.E.M.L.S.
Vprašajte za John Laurich KE 1-1030. (183)

Pohištvo naprodaj
Proda se 3 kose pohištva iz javorja za dnevno sobo, 2 mizna radia, električni sesalec prahu in ročni sesalec prahu, kuhinjska miza, kletka za ptica, perzijska preproga. Kličite EN 1-0922 po 3. uri pop.

Stanovanje se odda
Tri lepe neopremljene sobe, s kopalnico, spodaj, se odda na 1256 E. 61 St. Vprašajte zadaj na 1258 zgoraj. —(185)

Naprodaj
Grocerijska trgovina, pivo, vino, izdelava klobas, mesni izdelki, na 4110 St. Clair Ave. —(187)

Stanovanje se odda
Opremljeno 2-sobno stanovanje s kuhinjo in kopalnico se odda dvema moškima ali starejši ženski. Kličite EX 1-8912. —(185)

Stanovanje se odda
5 sob in kopalnica, zgoraj, v fari sv. Vida. Pokličite po 4. uri popoldne EX 1-4174. —(184)

KRISTOF KOLUMB ali Odkritje Amerike

ZGODOVINSKA POVEST

Odpo- slanci so prinesli Kolumbu dra- gocene darove: pas, umetne o- krase z dragocenimi kamni, le- seno maso, katere oči, jezik in nos so bili narejeni iz kovanega zlata. Pri tem so prosili, da bi beli ljudje v svojih plavajočih hišah, — tako so imenovali la- dije, — prišli v glavarjevo stoli- co, ki je nekoliko dalje proti vzhodu ne daleč od brega. Ko- lumb je vesel vzprejel to pova- bilo in je drugi dan že poslal nekaj ljudi, da naznanijo glava- rju njegov prihod.

Zjutraj dne 24. decembra je ukazal admiral razsrditi ladiji in odriniti jo proti vzhodu, da se približa k stolici Guakanaha- rija. Žal, da je veter nasproti vlek in sta ladiji zamaš se o- bračali semtertja. Zvečer je u- trujen Kolumb došel v svojo ka- juto, da se oddahne in odpočije. Videč, da ga nikdo ne nadzoru- je, je krmar tudi hotel zadrema- ti in je izročil krmilo vajencu. Ta neprevidnost je pa bila po- vod nesreči.

Utrujen s podnevnim delom je admiral jedva zaspal, kar je silen prešunajoč krik strahu ga vzbudil in ga prisilil, da je tekel na krov. Takoj je s sku- šenim očesom mornarja, ogledal ladijo in spoznal, kaj je.

Neprevidno se približavi k bregu, je "Santo Mario" bil u- grabil močen tok, ki jo je gnal, ne da bi jo bilo moč zadržati, k pribrežnim skalam, pretč je z nedvomljivo pogubo.

Iz spanja probudeli mornarji so na pol oblečeni brez vsakega reda tekali po krovu in kričali.

—Zgubljeni smo! ... Rešimo se! ... V čolne! ...

Hitro spoznavši pretečo ne- varnost, je admiral hitel h krmil- lu, katero je bil popustil krmar, in si prizadeval ladijo obrniti na drugo stran, a zaman. — "Santa Maria" ni ubogala krmil- la, temveč je nadalje se bli- žala bregu ...

Tu so se okrog ladije posko- čili udarjajoči valovi, in "San- ta Maria" se je globoko zadrla v sipino ob kraju morja. Kakor ranjen konj je "Santa Maria" še jedenkrat se vzdignila poko- reč se krmilu, a potem je nov udar, ki je vse podrli, jo vrzel po strani.

—Pozor! — je z močnim gla- som zaklical Kolumb zbeganim mornarjem. — Spustite čoln! Pripeljite na njem z zadnjega dela ladije sidro! ...

Stražnik, krmar in nekaj mornarjev je hitro skočilo v čoln in odrinilo. Čez jedno trenotje je čoln se skril v temni noči.

—Milostljivi Bog nas ne za- pusti! — je glasno zaklical Ko- lumb, obrnivši se k ostalim na krovu. — Pogum fantje! Kadar sidro podkrepi zadnji del ladije, bomo mogli se spraviti s kle- četi, in "Santo Mario" spraviti v morje! ...

Minolo je nekaj dolgih trenot- kov in ladija se je ta čas vzdigo- vala in zopet udarjala na kam- nita tla. Čoln se ni vrnil Ko- lumb ga je klical, a ni dobil od- govora. Očividno so odposlani bežali pustivši ladijo svoji oso- di.

Strašen strah se je polotil mornarjev, ki so bili na ladiji.

CHICAGO, ILL.

WESTCHESTER — Lastnik proda- ja 6-sobno zidano hišo. Plinska gorkota, 3 velike spalnice, 2½ kopalnice, 9 shramb, klet zgo- tovljena, lepo zasajeno, 3 bloke do katoliške in javne šole. Za dogovor kličite FI 4-274. (184)

Kolumbu je sedaj bilo vse jas- no; on vidi, da so ga ljudje sra- motno zapustili.

—Odpusti jim, Gospod! — še- petal je potrpetno žalosti.

V tem se je "Santa Maria" ve- dno bolje na stran nagibala in valovi so vedno močnejše bili ob njo.

Pogledi vseh so se obračali v Kolumba.

—Posekajte jarbolo in rešite se! — je z odločnim glasom uka- zal admiral.

Popustil je krmilo, zgrabil se- kiro ter posekal vrvi, ko so se- kali mornarji jarbolo. Čez nekaj minut je velika jarbola z jadri vred pala z ladije. To je pa, ven- čar le malo pomagalo. "Santa Maria" je kakor poprej brez mo- či bila ob kamenje. Sam Ko- lumb je prvo trenotje že obupa- val.

—Oho! gospod admiral! — se je nakrat zašlišalo v temi.

—Oho! Vincenc Huanec! Sa- mo Mati božja te je poslala nam v rešitev! Pomagajte nam, mi poginemo! Kako ste prišli sem- kaj!

—Prokleti malopridneži! Ne da bi pripeljali sidro, temveč pluli so k nam, da rešijo svojo kožo! ... Pognal sem jih in sem hitel semkaj! ...

—Bog naj vam povrne! ... Pošljite semkaj oba čolna, va- šega in našega ... Ladija je zgubljena in treba je rešiti lju- di! ...

Začelo se je prevažanje mornarjev s "Santa Marie" na "Ni- no." K sreči se je gladko vršilo in najzadnji je admiral zapustil pol razbito ladijo.

Otožne misli so nautajale Ko- lumba. Njegovo veliko odkritje, slava Španije, je odvisno le od "Nine," majhne stare ladije, ki boče jedva vzdržala obratni pot. Toda podjetni duh Kolumbov ni mogel ostati brez dela. Drugo jutro je že premišljeval, kako bi se obvaroval daljših udarev u- sode. Odposlal je odposlanca k glavarju Guakanahariju, da so mu sporočili o potopu ladije. S pomočjo glavarjevo so že drugi dan rešili večino blaga s "San- te Marie." Potem je Guakanaha- ri prišel na kraj, kjer se je po- nesrečila ladija, da je izrazil Ko- lumbu prijateljstvo svoje.

V tem je pa prišlo tudi več domačinov iz raznih krajev oto- ka, ki so ponujali velike kose zlata v zameno za zvončke in druge malovredne drobnjave. Kolumb je začel trgovino z za- menjavanjem in nabral je toli- ko zlatih listov in kosov, da se je kar razveselil. Glavar je o- pazil to hitro premeno na obra- zu Kolumbovem, in precej uga- nil, kaj je povod, povedal je, da je nedaleč od tod, kjer se je la- dija, v gorah kraj, ki se imenuje Cibar, kjer je toliko zlata, da ga ondi niti ne čislajo. Iz prijatelj- stva je obljubil pripraviti sem- kaj toliko zlata, kolikor ga pože- li Kolumb. Kolumb se je te ponudbe silno razveselil in sku- šal je ugotoviti prijateljstvo z In- dijani z darovi in pojedinami.

Glavarja je obiskal v prestol- nici, vsprejeli so ga z vsemi mo- gočimi častmi in glavar ga je bogato obdaroval. Guakanaha- ri mu je dal na vrat zlat nakit in na glavo nekaj zlati kroni po- dobnega.

—To, kar se je nam zdelo taka nesreča, — rekel je nekoč Ko- lumb gospodu Arani, — se sedaj kaže za božjo dobroto. Vsemogo- čni Bog mi je s potopom "San- te Marie" pokazal, da se tukaj za- čenja zlata dežela Indije. Sedaj sem vedno bolj prepričan, da sem na Cipangu, katerega ime

so Indijani premenili v Cibar.

—Kakor je ta dežela bogata zlata, je pač dopuščena ta mi- sel, — odgovoril je Dijego.

—In zemljepisna lega in rodo- vitna zemlja kaže ...

—To je zares obljubljeni de- žela — rekel je Dijego. — Tu je res tako obilje vsega, da bi za- res rekel: "Ostanimo tukaj in naredimo si šotorov!" ...

—O, gospod Dijego, — zakli- cal je Kolumb, vi ste izrekli rav- no to, na kar že mislim nekaj dni. Da naredimo tu šotore! A mi moramo misliti na povrat v Španijo. Toda spuščati se na pot s tolikimi ljudmi, kot jih je se- daj na "Nini," bilo bi nespačet- no in bi le po posebni milosti bo- žji to bilo brez nesreče. Zaradi pomanjkanja prostora, ne more- mo za vse vzeti seboj dovolj ži- veža in vode in gledati moramo, da si drugače pomagamo. Vi ste to jasno povedali, in v zatorej morete postati glavni tukajšnji naselbini. Hočete li prijatelj iz- kazati mi s tem svojo ljubezen in udanost?

Kolumb je stopil k Dijegu, po- ložil mu roko na ramo in popra- čujoč mu pogledal v oči.

Arano je le jedno trenotje se obotavljal z odgovorom.

—Prisegam pri Materi Božji, — zaklical je, — zvesto in točno izpolnim nalogo, katero mi izro- čiš! Moje srce, ki je nekaj bilo samo za Beatriso, je sedaj svo- bodno in ničesa ne čutim, kar bi me tako vezalo na staro do- movino, da ne bi mogel tu naj- ti nove!

Ko se je izvedelo, da namera- va Kolumb osnovati naselbino na Ispanjoli, se jih je mnogo o- glasilo, da se žele tu naseliti. Vsi so se z nenavadno gorečo- stjo lotili uresničenje novega na- črta. Iz ostankov "Sante Marie" napravili so utrdbo. Indijani so veliko pomagali pri delu, nade- jajoč se, da najdejo pod špan- skim varstvom popolno varnost pred razbojniki.

Kmalu je stala na bregu utr- dba, obstoječa iz velikega močne- ga stolpa, katerega je obdajal rasip in jarek. Na nasip so po- stavili nekaj topov. V spomin na čudno rešitev pri potopu la- dije baš na dan Kristusovega rojstva, je naselbina dobila ime Navidad (Rojstvo).

Ko je uredil naselbino, je ad- miral jel misliti na odhod. Pri- prave niso trajale dolgo. Čez ne- kaj dni je "Nina" bila popol- noma pripravljena na odhod in, Kolumb je potem zbral tiste, ki ostanejo na Ispanjoli in jim re- kel:

V imenu vladarjev Kastilije in Aragonije vam ukazujem, da se imate neomejeno pokoriti mojemu namestniku Dijegu de Arana in v občevarju z Indijani vzdrževati se vsakega nasilja. Posebno bodite previdni proti indijanskim ženskam, drugače utegne to biti povod groznim zmešnjavam. Svetujem vam, ži- vite prijateljski mej seboj, kajti le v vzajemni tesni zvezi je vaša moč. Ko bi vaš poveljnik gos-

pod Dijego de Arana umrl, ime- nujem na njegovo mesto gospo- da Petra Gutjereca. Za vsaki slučaj vam puščam jednega zdravnika, jednega tesarja, jed- nega mizarja, jednega ključarja in jednega krojača, ki slednji zna svoje delo. Poleg tega vam puščam velik čoln za ribji lov, semena za setev, mnogo blaga za menjevalno trgovino z Indi- jani, da si pridobite zlata. Bodi- ti zvesti domači zastavi in vide- li bodete, da vas kraljeva milost bogato obdaruje ...

Naposled, dne 4. januarija 1493. l. se je Kolumb vzel s se- boj mnogo zlata, raznih tuzem- skih pridelkov, in nekaj doma- činov odpravil od tod. Čez dva dni je slučajno srečal "Pinto," katerega je ločivši se od brodo- va bila najpoprej obiskala otok "Veliko Inaguo," potem pa zad- nji del "Ispanjole." Tukaj je Pinson si z menjalno trgovino dobil mnogo zlata, katerega je sam vzel polovico, polovico pa popustil moštvo, da je kupil nje- ga molčanje. Ko je opazil, da mu gre nasproti "Nina" pod ad-

miralsko zastavo, je Alonz Pin- son prišel na krov h Kolumbu, ga prosil za odpusčenje, da se je bil ločil, ker se je bilo zgodilo proti njegovi volji vsled neugod- nih razmer. Kolumb je molče poslušal njegova pojasnjevanja. Če tudi je bil prepričan o podlo- sti Pinsonovi, vendar je zadržal svojo nevoljo, da bi, kakor pravi v dnevniku, "se ne udal skušnjavam satanovim, ki je prav z začetka skušal prepreči- ti njegovo potovanje!" ...

Združivši se s "Pinto" je Ko- lumb peljal se poleg brega Ispa- niole in prišel k lepi gorski štri- lni, katero je imenoval Kap del Anamorada, ki se še sedaj ime-

nuje nos Kabran. Tu je dne 13. januarija bil prvi krvavi boj z Indijani. Ko se je "Nina" pri- bližala k bregu, videlo je njeno moštvo na bregu med drevjem kakih petdeset divjakov oboro- ženih z loki, sulicami, pušicami in koli. Na prigovarjanje Indi- jana, ki je spremljal Spance, so sprva odložili orožje in prišli iz gozda. Ko so na povelje Ko- lumbovo jih španci jeli nagovar-

jati, naj jim prodajo orožje, da ga odpeljejo v Španijo, kakor zramenitost, so divjaki prišli za orožje in napali prišlece. Španci so pa vendar odbili ta napad, težko ranivši dva divja- ka; ostali so pobegnili jo v gozd, prestrašivši se svetlih mečev.

(Dalje prihodnjič.)

Hranite denar za deževne dneve — kupujte U. S. Savings bonde!

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1033 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HEnderson 1-2088 KENmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

Prekomorski recepti

- Sherwood farmacevti znajo raz- brati zdravniške recepte, ki jih prejmete iz Evrope.
- Prinesite ali pošljite nam te recepte v izvršitev.
- Za preskrbo najboljšega Vas ne stane nič več.
- Prosto parkališče in brezplačna paketa zavojnina za pošiljke preko morja.

H. J. SHERWOOD DRUG CO., Inc.

USTANOVLJENO L. 1887

2064 E. 9th St. (Rose Bldg.)
Cleveland, Ohio

DR. ZUPNIK

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair Ave., vhod na E. 62 St.

Uradne ure: 9:30 zj. do 7 zv.

Prijave nepotrebne

Nad North American banko

CLEVELAND ARENA
SEPT. 24 - OCT. 11

Prices: (Incl. tax)
MON. thru FRI. EVES. 8:30 P.M.
SAT. & SUN. MATS.
1:30 & 5:30 P.M.
\$3.50 (Boxes and Loges)
\$3.00 (Mezzanine)
\$2.00 (Rear Mezzanine - first 16 Rows Only)
HALF PRICE (children under 12 years) Sat. 5:30 P.M. Mat. Only

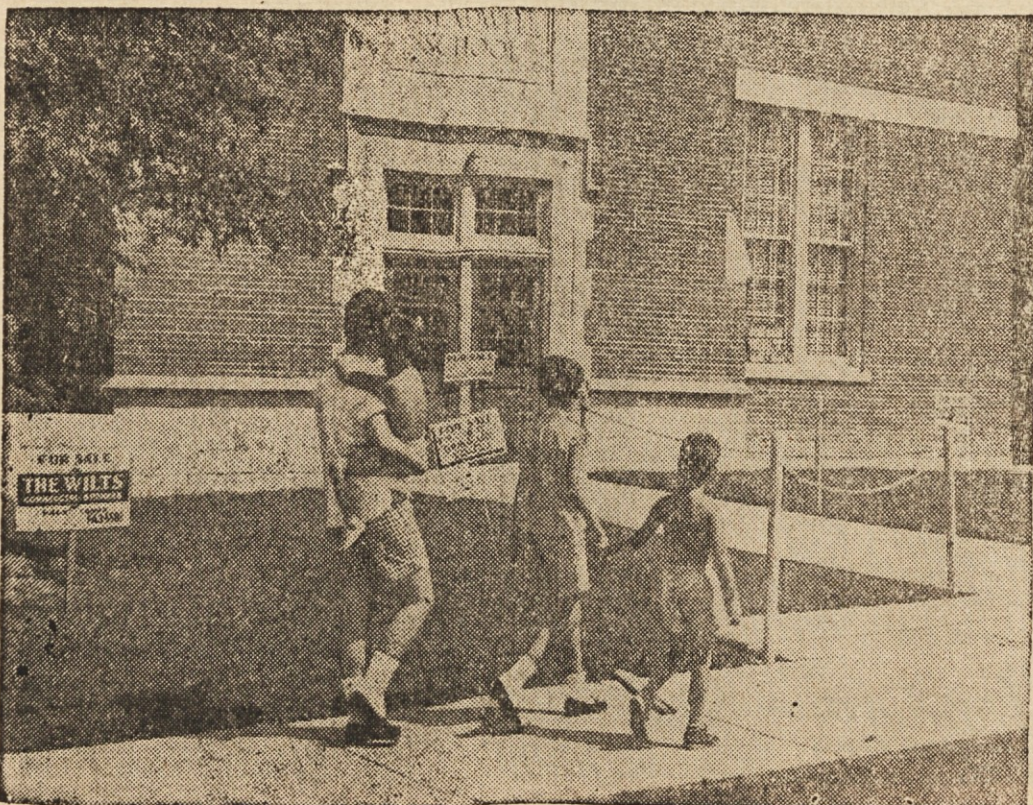
SAT. EVE. — 8:45 P.M.
\$4.00 (Boxes and Loges)
\$3.50 (Mezzanine - first 12 Rows)
\$3.00 (Mezzanine - last 7 Rows)
\$2.00 (Corner Sections)

10 GREAT SHOWS IN 1
JOHN H. HARRIS PRESENTS
THE Fabulous ICE CAPADES
20th BIRTHDAY EDITION

TICKET SALE AT
ARENA
3700 Euclid
or RICHMAN'S
736 Euclid

KAČJI KROTILEC — Dick Kirtley v Glen Ellen, Cal., ima 13 let, pa je že pravi strokovnjak v raznanju s kačami in drugimi plazilci. Na sliki ga vidimo s kačo okrog vratu, s katero si izkazuje medsebojno ljubeznivost.

ŠOLA NAPRODAJ — Šolarji v Memphis, Tenn., so bili veseli, ko so zagledali pred šolskim poslopjem napise "For Sale." Veseli pa je bilo kratko — šola dejansko ni bila na prodaj, le ponočnjaki so za šalo prenesli od nekod drugod napise in jih postavili na trato pred šolsko poslopje.

Za
vaš
pomembni
dan!

Drage neveste!

Ena pomembnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dosele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžigalic, na katerih je natiskano Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

NENAVADNO SRCE? — Neki kmet na Švedskem je našel v svoji kleti tale srce podobno razraščeno — krompir.

MED ODMOROM — Skupina mladih fantov, ki si peš ogleduje svojo domovino Nizozemsko, se je utrujena vsedla na vnožje stoga sena, da se malo okrepiča.